

Vol ser besat, aixugat per la set del sol.
Vol ser aire i altura i camí de llum,
i vol ser llum...

Cert que com aima l sol, jo aimo la vida
i tota mar profunda...
Tot lo que és fondo a mi! A la meva altura!

I això és de lo que jo n dic pensament.
Així parlà Zarathustra.

FREDERIC NIETZSCHE

LA VETLLADA YXART EN L'ATENEU

Ens cal parlar de la vetllada que l mes passat l'Ateneu Barcelonès va dedicar a la memoria de l'Yxart; perquè l'Yxart i la seva generació representen quelcom en els nostres ideals.

No són els nostres pares intellectuals: creiem que n Sardà s revellia massa al dir alguna cosa en aquest sentit en el seu estudi del difunt i de la seva epoca, i s'entristia massa al parlar am cert recel de la relació entre la seva generació i la nostra.

No estem tant lluny com ell melancolicament se pensa, ni hi ha motiu per recels de desafecció. L'Yxart, en Sardà i tots ells, més aviat que ls nostres pares, vénen a esser els nostres germans grans, en quant a pensament i a tendències. Els pares d'ells i els nostres són els homes de la generació romàntica, els Piferrers, Milàs, Aguilós, etc. (ens referim sempre al moviment intel·lectual català concentrat a Barcelona); la gent que van donar aquell gros impuls a la nostra cultura quan nosaltres encara no erem al món: la gent de l'any 54.

Ells, l'Yxart, en Sardà, l'Oller, l'Apeles Mestres, són la generació que l naturalisme va agafar de ple a ple; són els deixebles catalans den Taine. Això s veu bé en l'Yxart, en la seva manera de fer la crítica, en el seu ridiculitzar tot lo llampant i artificios, i en la

seva devoció per l'art directe i natural que fa notar en Sardà en el seu estudi.

Però ell i els seus companys han conservat encara prou receptivitat per quelcom de la nova evolució espiritualista que ns va agafar a nosaltres al ple de la joventut; i en aquest sentit, i també per lo que nosaltres varem arribar a temps de pendre del moviment naturalista, he dit que ls podem mirar com a germans grans.

Cosa semblant se pot dir al situar a l'Yxart dintre del renaixement catalanista. Ell i els seus van arribar prou tard per escapar-se de l'epoca de les generalisacions polítiques de la revolució de Setembre. Alguna cosa ls en va tocar, però no lo suficient per descaracterisar-los de catalans *catalanisants*. Van començar a tenir consciència completa de l'ànima catalana, i per això van iniciar el catalanisme modern que després s'ha anat desenrotllant fent-se més complet i conscient. En Sardà i l'Yxart, fins escrivint en castellà, han sigut més sincerament catalans que molts que havien escrit i escriuen en nostra llengua.

Per això hem entès que la vetllada de l'Ateneu, omplerta tota ella (am molt d'acert) pel treball den Sardà, va oferir un interès ben *actual*; i per això hem procurat donar-ne l'esperit als lectors de la CATALONIA.

J. M.

BIBLIOGRAFIA

LO POEMA DEL ROSE, per Frederic Mistral. Traducció de Josep Soler i Miquel. — Biblioteca de « L'Atlantida ».

En Josep Soler i Miquel, el crític-poeta de sensibilitat intensa i exquisida, d'ànima expansiva i refinada, era una de les personalitats de més significació intel·lectual entre l jovent de Catalunya. Amb una intuïció subtil i una comprensió profunda, tendia a esbrinar l'essència divina i immortal que hi ha en el fons de les coses; la seva serenitat de pensament i la seva consciència absoluta donaven a les seves afirmacions una fermesa i seguretat illuminades.

Pocs de la generació contemporània han